

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOLU

ul. mjr Hubala 21, 45-266 Opole
tel. 077 44 22 929, fax 077 44 22 928,

www.pup.opole.pl

[e-mail: opop@praca.gov.pl](mailto:opop@praca.gov.pl)

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE OPOLSKIM I MIEŚCIE OPOLU
W 2007 ROKU**

**CZEŚĆ I
DIAGNOZA**

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOLU

SPIS TREŚCI

1.	UWAGI WSTĘPNE.....	3
1.1.	CEL OPRACOWANIA.....	3
1.2.	METODOLOGIA OPRACOWANIA.....	4
1.3.	PODSTAWA OPRACOWANIA.....	4
2.	ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	5
2.1.	STRUKTURA BEZROBOTNYCH WG ZAWODÓW.....	5
2.2.	BEZROBOTNI WG KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH.....	7
	<i>Bezrobocie wśród absolwentów.....</i>	<i>7</i>
2.3.	UDZIAŁ KOBIEC WEDŁUG KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH.....	8
2.4.	ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE.....	9
2.5.	NAPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW.....	10
	<i>Napływ bezrobotnych absolwentów.....</i>	<i>10</i>
3.	ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	11
4.	ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	13
4.1.	ZAWODY DEFICYTOWE.....	13
4.2.	OCENA PŁYNNOCI W ZAWODACH DEFICYTOWYCH.....	15
4.3.	ZAWODY NADWYŻKOWE.....	18
4.4.	OCENA PŁYNNOCI W ZAWODACH NADWYŻKOWYCH.....	20
5.	WNIOSKI.....	25

SPIS TABEL

Tabela 1.	Struktura bezrobotnych wg grup wielkich zawodów.....	5
Tabela 2.	Struktura bezrobotnych wg kwalifikacji zawodowych.....	7
Tabela 3.	Udział kobiet według zawodów.....	8
Tabela 4.	Oferty pracy zgłoszone w 2007 roku.....	11
Tabela 5.	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów w mieście Opolu.....	13
Tabela 6.	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów w powiecie opolskim.....	15
Tabela 7.	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów w mieście Opolu.....	18
Tabela 8.	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów w powiecie opolskim.....	19

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1.	Bezrobotni w zależności od miejsca zamieszkania.....	5
Wykres 2.	Zawody o najwyższym udziale wśród osób długotrwale bezrobotnych.....	9
Wykres 3.	Napływ bezrobotnych według zawodów.....	10
Wykres 4.	Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD.....	12

1. UWAGI WSTĘPNE

Dogłębne poznanie mechanizmu funkcjonowania lokalnego rynku pracy wydaje się niezbędne, aby można było go skuteczniej dostosować do lokalnych potrzeb rynku pracy. Spadek poziomu bezrobocia notowany w ostatnich latach sprawił, iż w wielu zawodach pracodawcy mają obecnie istotny problem z obsadzeniem wolnych miejsc pracy. Wciąż więc niezbędna jest szeroka i ciągle aktualizowana wiedza na temat kształtowania się wielkości opisujących rynek pracy, służąca podejmowaniu skutecznych działań w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, a także dla efektywnej promocji zatrudnienia. Nieodzowna ku temu jest obserwacja rynku pracy pod kątem kształtowania się popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Niniejsze opracowanie stanowi właśnie diagnozę podstawowych wielkości opisujących rynek pracy w układzie kwalifikacji zawodowych w powiecie opolskim i mieście Opolu w 2007 roku.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

1.1. Cel opracowania

Celem opracowania niniejszego raportu jest określenie zapotrzebowania na rynku pracy na konkretne zawody. Pozwoli to na określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych oraz usprawnienie poradnictwa zawodowego.

Informacje o bezrobociu i ofertach pracy według zawodów posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- określania zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy kierunków szkoleń osób bezrobotnych,
- prowadzenia racjonalnej i zgodnej z realiami rynku pracy gospodarki środkami Funduszu Pracy, pozostającymi w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, w zakresie asygnowania środków na aktywizację bezrobotnych,
- opracowywania przez samorząd lokalny strategii działania oraz oceny i weryfikacji ich założeń w części dotyczącej łagodzenia skutków bezrobocia oraz promocji zatrudnienia,
- planowania działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego poprzez bieżące wskazywanie doradcom zawodowym profesji poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz takich, na które maleje zapotrzebowanie,
- usprawniania pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie bieżących informacji o planach zatrudnieniowych zakładów pracy.

Zakłada się, że głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu będą:

- lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadpodstawowych,
- lokalne organy rządowe i samorządowe,
- instytucje i organizacje społeczno – polityczne z terenu powiatu i województwa opolskiego zainteresowane współdziałaniem na rynku pracy.

1.2. Metodologia opracowania

Dane liczbowe o bezrobociu i ofertach pracy opracowano posługując się nazwami grup zawodów, zawodów i specjalności zgodnymi z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności, wprowadzoną do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2002 roku, obowiązującej od 1 stycznia 2003 roku (Dz. U. Nr 222, poz. 1868).

Zawód jest w niej definiowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu winno stanowić źródło dochodu. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Klasyfikację tę opracowano zgodnie ze standardami międzynarodowymi. Struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 30 dużych, 116 średnich oraz 387 grup elementarnych. Grupy elementarne zawierają 1 636 zawodów i specjalności. Szczegółową analizą objęto grupy elementarne czterocyfrowe.

Ponadto przy monitoringu uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 października 1997 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności.

1.3. Podstawa opracowania

Podstawowymi źródłami informacji wykorzystanymi w opracowaniu były sporządzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Opolu zestawienia danych statystycznych dotyczących osób bezrobotnych oraz ofert pracy z powiatu opolskiego i miasta Opola (załączniki nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i oferty pracy* oraz załączniki nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności* – z obu półroczy 2007r.).

2. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

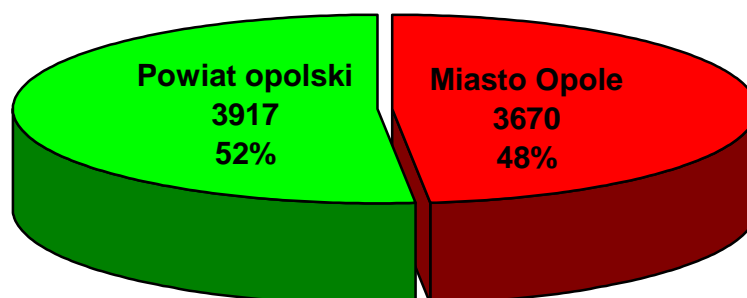
Na koniec grudnia 2007r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu zarejestrowanych było **7 587 osób**. Strukturę bezrobotnych w zależności od miejsca zamieszkania ilustruje wykres 1.

Stopa bezrobocia wyniosła:

- dla powiatu opolskiego – 10,7%,
- dla miasta Opola – 5,4%.

Dla porównania w województwie opolskim stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 12,0% a dla kraju wskaźnik ten wyniósł 11,4%.

Wykres 1. Bezrobotni w zależności od miejsca zamieszkania

Stan na 31.12.2007 r.

2.1. Struktura bezrobotnych wg zawodów

Zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wyróżniamy 10 grup wielkich (tabela 1). Do każdej z nich zaliczyć można mniejsze grupy zawodów oraz konkretne zawody i specjalności.

Tabela 1. Struktura bezrobotnych wg grup wielkich zawodów.

Kod zawodu	Grupa zawodów	Liczba bezrobotnych			Średni udział grupy osób bezrobotnych wobec ogółu [%]
		Powiat opolski	Miasto Opole	Razem	
000000	Bez zawodu	669	569	1238	16,3 %
0	Żołnierze	5	0	5	0,1 %
1	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	43	62	105	1,4 %
2	Specjaliści	271	703	974	12,8 %
3	Technicy i inny średni personel	442	568	1010	13,3 %
4	Pracownicy biurowi	142	189	331	4,4 %
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	607	531	1138	15,0 %
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	144	54	198	2,6 %
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1128	708	1836	25,5 %
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	144	91	235	3,1 %
9	Pracownicy przy pracach prostych	322	195	517	6,8 %
	RAZEM	3917	3670	7587	100 %

Stan na 31.12.2007 r.

- Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie grup wielkich wskazuje, że najliczniejszą kategorię stanowią osoby posiadające zawody z grupy „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Osoby te stanowią aż 25,5% ogółu bezrobotnych (1836 osób). W grupie tej największy udział miały zawody:
 - krawiec (174 osoby),
 - ślusarz (151 osób),
 - murarz (139 osób),
 - mechanik samochodów osobowych (119 osób),
 - cukiernik (74 osoby),
 - piekarz (63 osoby),
 - malarz budowlany (52 osoby).
- Bardzo liczną grupę tworzą osoby nieposiadające żadnych kwalifikacji zawodowych oraz udokumentowanego doświadczenia zawodowego. Liczba ta klasyfikuje tę grupę osób jako drugą pod względem wielkości. Udział tych osób w ogóle bezrobotnych stanowi aż 16,3% (1238 osób).
- Kolejnymi najczęściej reprezentowanymi zawodami są te, zaliczane do wielkiej grupy „pracowników usług osobistych i sprzedawców”. Stanowią oni 15,0%, tj. 1138 osób. Najliczniejszymi w tej grupie są zawody:
 - sprzedawca (637 osób),
 - kucharz (168 osób),
 - fryzjer (97 osób),
 - kelner (59 osób),
 - bufetowy [barman] (36 osób),
 - pracownik ochrony osób i mienia (34 osoby).
- Znaczną grupę stanowią również osoby posiadające kwalifikacje zawodowe należące do grupy „technicy i inny średni personel” – 13,3% (1010 osób). W grupie tej największy odsetek bezrobotnych posiadają osoby z zawodami:
 - pracownik administracyjny (93 osoby),
 - księgowy (81 osób),
 - technik budownictwa (69 osób),
 - technik mechanik (66 osób),
 - technik ekonomista (43 osoby).
- Duży odsetek zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby sklasyfikowani w grupie „specjalistów” – 12,8% (974 osoby) z ogółu. W tej grupie można wyróżnić następujące dominujące zawody:
 - ekonomista (326 osób),
 - pedagog (52 osoby),
 - specjalista do spraw marketingu i handlu (29 osób),
 - pielęgniarka (27 osób).
- Prawie co dwudziesty z zarejestrowanych bezrobotnych został sklasyfikowany w grupie „pracownicy przy pracach prostych”. Świadczy to o tym, że 6,8 % bezrobotnych (517 osób) posiada tylko elementarne umiejętności zawodowe. W grupie tej dominują zawody:
 - sprzątaczką (108 osób),
 - robotnik gospodarczy (108 osób),
 - pomoc kuchenna (38 osób),
 - salowa (33 osoby).

2.2. Bezrobotni wg kwalifikacji zawodowych

Zawody dominujące wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. urzędzie przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Struktura bezrobotnych wg kwalifikacji zawodowych.

Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Bez zawodu	1238	867
Sprzedawca	637	579
Ekonomista	326	252
Krawiec	174	170
Kucharz	168	150
Ślusarz	151	5
Murarz	139	3
Mechanik samochodów osobowych	119	0
Sprzątaczką	108	108
Robotnik gospodarczy	108	51
Fryzjer	97	95
Technik administracji	93	76
Pracownik biurowy	87	74
Magazynier	84	35
Księgowy	81	79
Cukiernik	74	65
Technik budownictwa	69	31
Technik mechanik	66	12
Piekarz	63	38
Kelner	59	52
Pedagog	52	49
Malarz budowlany	52	8
Ogrodnik terenów zieleni	46	39
Szwaczka	45	44
Stolarz	44	2
Technik ekonomista	43	41
Tokarz	41	7
Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	41	39

stan na 31.12.2007r.

Bezrobocie wśród absolwentów

Wśród **264 absolwentów** (w tym 162 kobiet) zarejestrowanych w urzędzie (wg stanu na dzień 31.12.2007r.), blisko piątą część stanowiły osoby bez zawodu (53 osoby) z czego ponad 70% stanowiły kobiety. Na drugim miejscu klasyfikują się jednocześnie absolwenci posiadający zawód sprzedawcy i ekonomisty – po 14 osób. W następnej kolejności można wyróżnić zawody: fryzjer (13 osób), mechanik samochodów osobowych oraz kucharz małej gastronomii (po 6 osób) oraz dalsze, nie mające już tak znacznego udziału.

2.3. Udział kobiet według kwalifikacji zawodowych

Wciąż trudnym do rozwiązania problemem jest wysoka liczba kobiet pozostających w ewidencji bezrobotnych. W końcu 2007 roku na 7587 zarejestrowanych bezrobotnych ogółem były wśród nich **4704 kobiety** co stanowiło **62,0%** ogółu. Znanym jest również fakt, iż istnieją zawody zdominowane przez mężczyzn, jak i te, w których największy udział mają kobiety. Z tabeli 3 możemy odczytać, iż kobiety stanowią przeważającą większość wśród osób bezrobotnych z zawodem sprzątaczką, krawca, fryzjera czy księgową (w tabeli wyróżniono zawody, w których na końcu roku zarejestrowanych było co najmniej 50 kobiet). Najwięcej kobiet posiada jednak zawód sprzedawcy (579 osób), a ich udział do ogółu bezrobotnych z tym zawodem stanowi 90,9%.

Największym problemem pozostaje liczna grupa kobiet bez żadnego zawodu. Odsetek ten wśród kobiet jest wyższy niż wśród mężczyzn i wyniósł 70,0%.

Tabela 3. Udział kobiet według zawodów

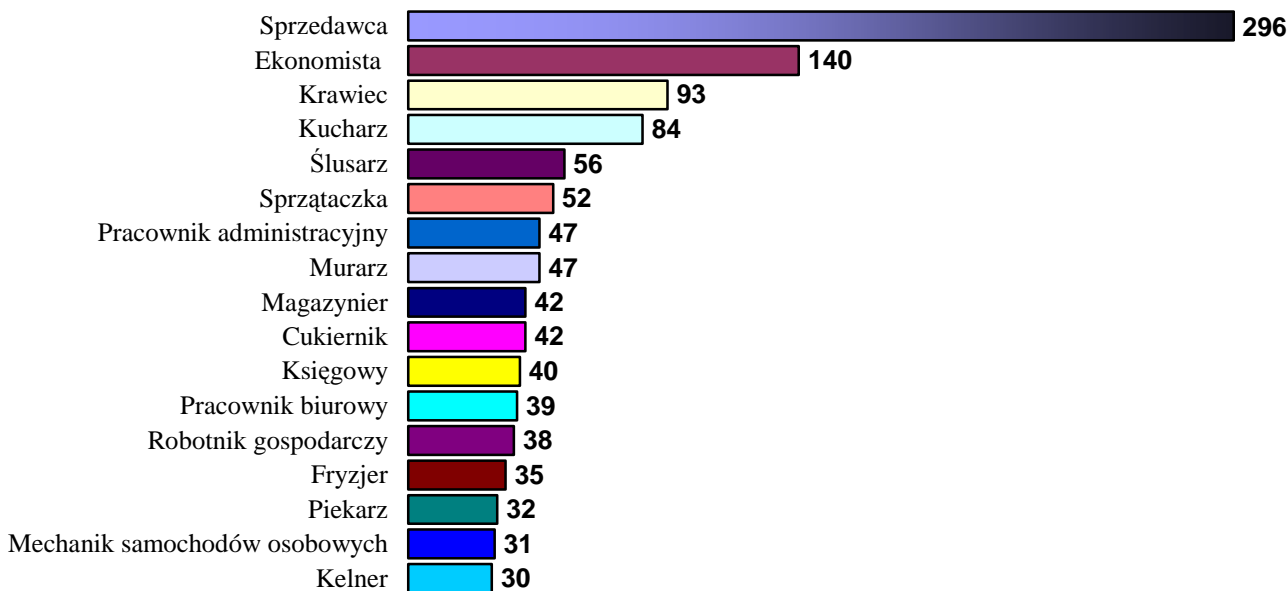
Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Udział kobiet
	ogółem	kobiety	
Sprzątaczką	108	108	100,0 %
Fryzjer	97	95	97,9 %
Krawiec	174	170	97,7 %
Księgowa	81	79	97,5 %
Sprzedawca	637	579	90,9 %
Kucharz	168	150	89,3 %
Kelner	59	52	88,1 %
Cukiernik	74	65	87,8 %
Technik prac biurowych	87	74	85,1 %
Technik administracji	93	76	81,7 %
Ekonomista	326	252	77,3 %
Bez zawodu	1238	867	70,0 %
Ogółem	7587	4704	62,0 %

stan na 31.12.2007 r.

2.4. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Wśród bezrobotnych było **1297 osób** zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy z terenu miasta Opola oraz **1401 osób** z terenu powiatu opolskiego (stan w dniu 31.12.2007r.). Należy więc baczniej przyrzeć się zawodom, których udział w tej grupie jest znaczny.

Wykres 2. Zawody o najwyższym udziale wśród osób długotrwałe bezrobotnych

stan na 31.12.2007 r.

Zasadniczo dominującą pozycję zajmuje zawód sprzedawcy, gdyż aż 296 osób legitymujących się tym zawodem pozostaje w rejestrze urzędu co najmniej od 12-tu miesięcy. Zawodem tym w przeważającej większości legitymowały się kobiety – 93%.

Ekonomiści byli drugą co do wielkości grupą zawodową wśród osób długotrwałe bezrobotnych. Wśród 140 ekonomistów 100 osób (71%) zamieszkiwało na terenie miasta Opola. Również w tym zawodzie stopień feminizacji był wysoki – 85%.

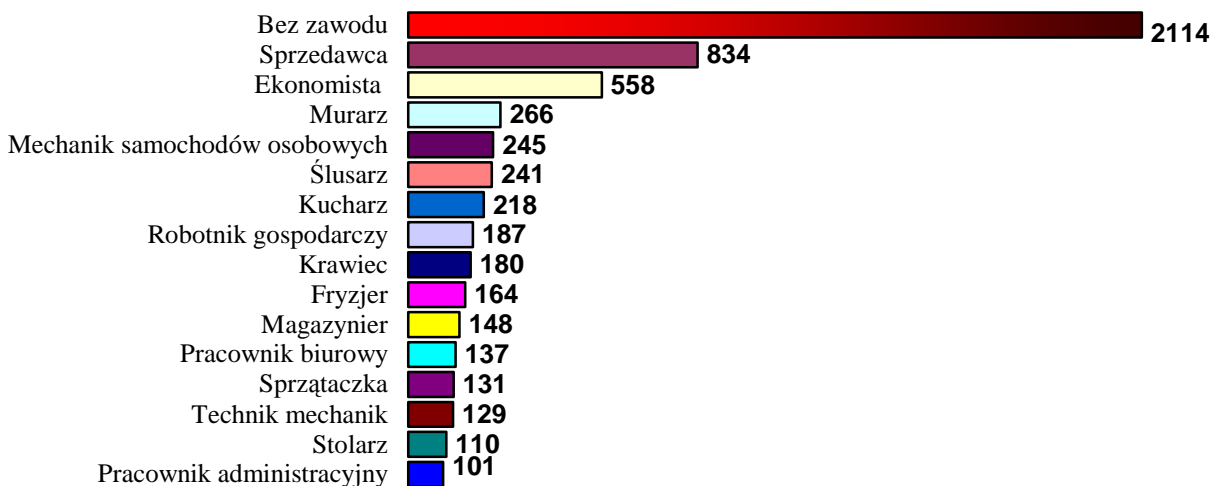
Zawód krawca był bardziej popularny wśród osób długotrwałe bezrobotnych zamieszkałych na terenie powiatu opolskiego, gdzie zameldowanych było 67 osób (72%) z tym zawodem. Jedynie trzech mężczyzn legitymowało się doświadczeniem pracy w tym zawodzie.

Podobnie silnie reprezentowanym wśród kobiet był zawód kucharza, gdzie 82 kobiety stanowiły ponad 97% wszystkich osób długotrwałe bezrobotnych o tym zawodzie. Większość z nich (64 osoby) zamieszkiwała na terenie powiatu opolskiego. Szczegóły ilustruje wykres 2.

2.5. Napływ bezrobotnych według zawodów

W 2007 roku w tut. urzędzie zarejestrowano **12 107 osób** bezrobotnych (6 156 osób z terenu miasta Opola), jednak prawie co piąta osoba (17%) nie posiadała żadnych kwalifikacji zawodowych. Analizując napływ osób bezrobotnych według ostatniego wykonywanego zawodu okazuje się, iż najczęściej zostało zarejestrowanych osób z zawodem sprzedawcy (834 osoby), co stanowiło 6,9% wszystkich noworejestrowanych bezrobotnych. Fluktuacja bezrobotnych w tym zawodzie jest właśnie największa. Więcej informacji o ostatnich wykonywanych zawodach wśród noworejestrowanych osób bezrobotnych przedstawia wykres 3.

Wykres 3. Napływ bezrobotnych według zawodów

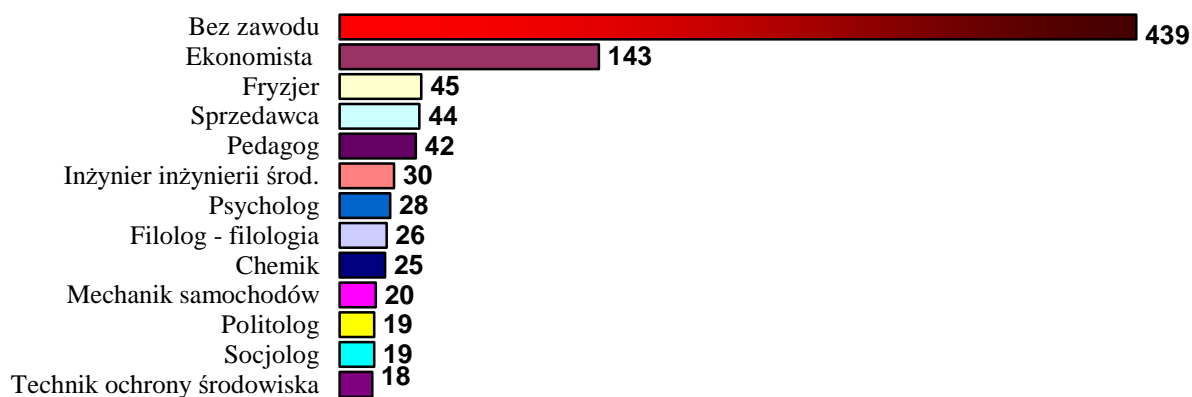

stan na 31.12.2007r.

Napływ bezrobotnych absolwentów

W rozpatrywanym okresie w ogóle bezrobotnych zarejestrowano **1 638 osób** (845 z miasta Opola) które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę. Rejestrowani absolwenci stanowili więc 13,5% ogółu osób rejestrowanych. Do rejestru bezrobotnych trafiały głównie kobiety – łącznie 1 128 (co stanowiło blisko 70%). Co czwarty z rejestrowanych absolwentów (439 osób) nie uzyskał żadnego zawodu. Wśród osób które otrzymały wykształcenie kierunkowe najczęściej rejestrowanych absolwentów szkół uzyskało zawód ekonomisty (143 osoby, w tym 120 kobiet), fryzjera (45 osób, w tym 43 kobiety), sprzedawcy (44 osoby, w tym 40 kobiet) oraz pedagoga (42 osoby, w tym 37 kobiet).

Wykres 4. Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodów

stan na 31.12.2007 r.

3. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W analizowanym okresie w 2007 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu zgłoszono wraz z subsydiowanymi ofertami zatrudnienia, stażami i miejscami przygotowania zawodowego **10 215** ofert pracy. Od pracodawców z terenu powiatu opolskiego przyjęto **2 544** oferty, natomiast z terenu miasta Opola zgłoszono **7 671** ofert. W tabeli 3 podano zawody, w których było najwięcej ofert pracy.

Tabela 4. Oferty pracy zgłoszone w 2007 roku

Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2007r.		
	Powiat Opolski	Miasto Opole	Razem
razem	2544	7671	10215
Robotnik gospodarczy	992	300	1292
Robotnik budowlany	31	724	755
Pracownik biurowy	185	546	731
Spawacz ręczny gazowy	26	506	532
Sprzedawca	54	361	415
Murarz	18	390	408
Ślusarz	70	225	295
Sortowacz	0	255	255
Cieśla	4	232	236
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	58	157	215
Kierowca samochodu ciężarowego	13	153	166
Malarz budowlany	3	155	158
Pracownik ochrony mienia i osób	34	119	153
Tokarz	15	132	147
Magazynier	29	114	143
Kasjer handlowy	25	113	138
Sprzątaczką	15	112	127
Zbrojarz	0	125	125
Pracownik administracyjny	33	76	109
Monter konstrukcji budowlanych	0	100	100
Elektromonter (elektryk) zakładowy	9	74	83
Pielęgniarka	3	74	77
Księgowy	23	47	70
Szwaczka	41	27	68
Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	62	0	62
Pomoc kuchenna	18	43	61
Tynkarz	0	57	57
Betoniarz	3	52	55
Pozostali tynkarze i pokrewni	0	54	54
Malarz – tapeciarski	3	50	53
Elektromonter instalacji elektrycznych	24	29	53
Brukarz	2	50	52
Posadzkarz	2	50	52
Przedstawiciel handlowy	1	49	50
Funkcjonariusz straży granicznej	0	50	50
Kucharz	5	45	50
Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	0	50	50

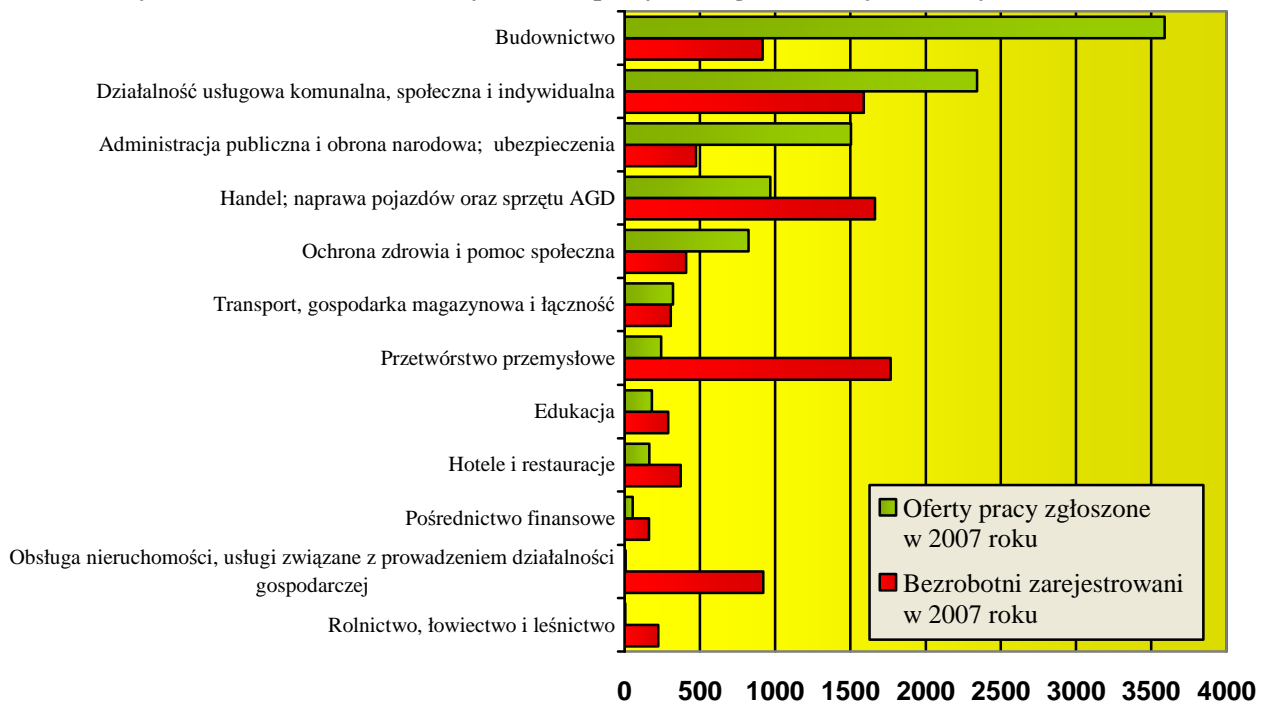
stan na 31.12.2007r.

Zestawienie powyższe ujmuje zgłoszenia miejsc stażowych i tym samym oznacza to że zapotrzebowanie na pracowników w powyższych zawodach istnieje, lecz nie przekłada się to na stałe miejsca pracy.

Zestawienia nie zawierają zgłoszeń wolnych miejsc pracy biurowej ogłaszanych w Biuletynie Służby Cywilnej, stąd też duża grupa ofert pracy nie została ujęta i tym samym wskaźnik intensywności nie może być dokładnie określony.

Na podstawie powyższego wykresu widać, iż pracodawcy z terenu powiatu opolskiego i miasta Opola poszukują przede wszystkim pracowników z branży budowlanej (murarzy, cieśli, tynkarzy), handlu (sprzedawców, kasjerów, przedstawicieli handlowych) i usług związanych z handlem bądź obsługą innych podmiotów (spawaczy, ślusarzy, pracowników ochrony, kierowców, magazynierów, księgowych czy sprzątaczek).

Wykres 5. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD zarejestrowanych w 2007 roku

stan na 31.12.2007r.

Z wykresu 4 jasno wynika, iż na przestrzeni pierwszego półrocza 2007 roku wciąż przeważa liczba osób bezrobotnych poprzednio pracujących w sektorze przetwórstwa przemysłowego. Dane statystyczne wskazują jednak, iż osoby te najczęściej podejmują dalsze zatrudnienie, jednak u pracodawców z innego sektora. Wśród osób tej branży występuje najwyższa fluktuacja na rynku pracy.

Kolejną branżą o dużej fluktuacji wśród pracowników jest handel, gdzie pomimo napływu do ewidencji ponad tysiąca sześciuset osób bezrobotnych z tej branży spora liczba osób podejmuje zatrudnienie, głównie we własnym zakresie. Oznacza to, że składane oferty pracy z branży handlowej dotyczą tych samych miejsc pracy a także tych samych pracodawców. Z uwagi na proponowane przez pracodawców branży handlowej warunki pracy i płacy oferty te są mało atrakcyjne wśród wykwalifikowanych handlowców.

Na uwagę zasługuje fakt, iż pracodawcy pomimo trudności w zatrudnieniu pracowników w zawodach budowlanych nadal stawiają kandydatom wysokie wymagania dotyczące posiadanego doświadczenia zawodowego oraz różnego rodzaju uprawnień zawodowych (np. uprawnienia do obsługi urządzeń, aktualne badania potwierdzające stan zdrowia) nie zapewniając adekwatnych zarobków do posiadanych kwalifikacji zawodowych.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

4.1. Zawody deficytowe

Przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W mieście Opolu zanotowano 217 zawodów deficytowych, zaś w terenie powiatu opolskiego – 95 zawodów. Co ciekawe, w mieście Opolu w 2007r. wpłynęło więcej ofert pracy niż zarejestrowało się bezrobotnych.

Aby analiza była miarodajna, skupiono się jedynie na zawodach wśród których wpływała minimum 1 oferta miesięcznie, oraz wskaźnik deficytu/nadwyżki wynosił ponad 1,1. Najwyższe wartości wskaźników deficytu dla dominujących zawodów ujęto w Tabelach 5, 6.

Tabela 5. Wskaźnik intensywności deficytu zawodów w mieście Opolu

Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007r	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2007r	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Pozostali tynkarze i pokrewni	4,5	0,0	MAX
Funkcjonariusz straży granicznej	4,2	0,0	MAX
Posadzkarz	4,2	0,0	MAX
Inwentaryzator	3,3	0,0	MAX
Lekarz – medycyna pracy	2,3	0,0	MAX
Szlifierz szkła płaskiego	2,2	0,0	MAX
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	2,2	0,0	MAX
Urzędnik podatkowy	1,8	0,0	MAX
Pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni	1,7	0,0	MAX
Dostawca potraw	1,6	0,0	MAX
Operator wprowadzania danych	1,4	0,0	MAX
Funkcjonariusz służby penitencjarnej	1,3	0,0	MAX
Robotnik placowy	1,0	0,0	MAX
Wydawca materiałów	1,0	0,0	MAX
Sortowacz	21,3	0,1	255,0
Monter konstrukcji budowlanych	8,3	0,1	100,0
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	13,1	0,2	78,5
Tynkarz	4,8	0,1	57,0
Zbrojarz	10,4	0,3	41,7
Spawacz ręczny gazowy	42,2	1,1	38,9
Robotnik budowlany	60,3	1,7	36,2
Operator koparek i zwałowarek	2,3	0,1	27,0
Garmażer	3,8	0,2	22,5
Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	4,2	0,3	16,7
Cieśla	19,3	1,2	16,6
Lektor	1,3	0,1	15,0
Kierowca operator wózków jezdniowych	1,1	0,1	13,0
Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1,0	0,1	12,0
Betoniarz	4,3	0,4	10,4
Brukarz	4,2	0,4	10,0

Kierowca samochodu ciężarowego	12,8	1,5	8,5
Kierowca autobusu	2,7	0,3	8,0
Operator suwnic	1,3	0,2	8,0
Ślusarz narzędziowy	1,3	0,2	7,5
Monter konstrukcji stalowych	1,7	0,3	6,7
Konserwator budynków	1,6	0,3	6,3
Pracownik biurowy	45,5	7,3	6,2
Pielegniarka	6,2	1,0	6,2
Dekarz	3,0	0,6	5,1
Murarz	32,5	6,3	5,1
Malarz budowlany	12,9	2,6	5,0
Tokarz	11,0	2,3	4,9
Pracownik biura podróży	1,6	0,3	4,8
Tapicer	1,2	0,3	4,7
Listonosz	3,5	0,8	4,2
Robotnik gospodarczy	25,0	6,3	3,9
Kasjer handlowy	9,4	2,6	3,6
Rejestratorka medyczna	1,5	0,4	3,6
Elektromonter (elektryk) zakładowy	6,2	1,8	3,4
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3,1	1,0	3,1
Robotnik magazynowy	2,5	0,8	3,0
Malarz – tapeciarz	4,2	1,6	2,6
Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	2,2	0,8	2,6
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,7	0,7	2,5
Pracownik ochrony mienia i osób	9,9	4,0	2,5
Pomoc kuchenna	3,6	1,6	2,3
Ślusarz	18,8	8,4	2,2
Kierowca samochodu osobowego	3,0	1,4	2,1
Stolarz meblowy	2,3	1,3	1,9
Przedstawiciel handlowy	4,1	2,3	1,8
Sprzątaczką	9,3	5,3	1,8
Kosmetyczka	1,8	1,2	1,6
Pozostali operatorzy maszyn	1,5	1,0	1,5
Magazynier	9,5	6,4	1,5
Szwaczka	2,3	1,6	1,4
Elektromechanik pojazdów samochodowych	1,4	1,0	1,4
Bufetowy	2,3	1,9	1,2
Pracownik administracyjny	6,3	5,4	1,2
Elektromonter instalacji elektrycznych	2,4	2,2	1,1

stan na 31.12.2007 r.

W mieście Opolu największy wskaźnik intensywności deficytu zawodów wystąpił w zawodach związanych z branżą budowlaną (zbrojarz, brukarz, stolarz, murarz, tynkarz, robotnik budowlany, ślusarz, spawacz).

Wśród zawodów deficytowych najwyższą średniomiesięczną liczbą ofert pracy zanotowano w zawodzie pracownika biurowego, jednak zdecydowaną większość tych ofert stanowią propozycje stażu, co nie wiąże się z zatrudnieniem pracownika. Podobną sytuację zauważono w zawodzie robotnika gospodarczego – tu z kolei większość ofert stanowią propozycje prac społecznie użytecznych, które również nie dotyczą powierzenia stałej pracy.

Tabela 6. Wskaźnik intensywności deficytu zawodów w powiecie opolskim

Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007r	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2007r	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin i siatek	2,6	0,0	MAX
Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,1	0,0	MAX
Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	1,0	0,1	12,0
Robotnik gospodarczy	82,7	9,3	8,9
Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	5,2	0,8	6,9
Nauczyciel przedszkola	1,7	0,3	6,7
Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	1,0	0,3	4,0
Pracownik biurowy	15,4	4,1	3,8
Specjalista bankowości	1,3	0,4	3,2
Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	1,5	0,5	3,0
Spawacz ręczny gazowy	2,2	1,0	2,2
Pracownik ochrony mienia i osób	2,8	1,3	2,1
Fizjoterapeuta	1,0	0,5	2,0
Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	1,0	0,5	2,0
Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	4,8	2,7	1,8
Kasjer handlowy	2,1	1,2	1,8
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	3,7	2,2	1,7
Kierowca samochodu ciężarowego	1,1	0,7	1,6
Robotnik budowlany	2,6	1,9	1,3
Szwaczka	3,4	2,7	1,3
Formierz odlewnik	1,2	1,0	1,2

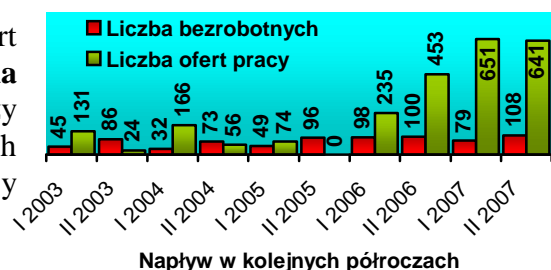
stan na 31.12.2007 r.

W terenie powiatu opolskiego występuje analogiczna sytuacja w zakresie zawodów deficytowych. Tu również spośród zawodów deficytowych o największej średniomiesięcznej liczbie ofert pracy występują zawody pracownika biurowego i robotnika gospodarczego; pierwszy z nich związany jest głównie z ofertami stażowymi, drugi – pracami społecznie użytecznymi.

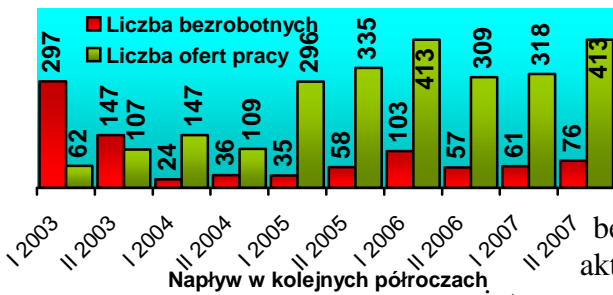
4.2. Ocena płynności w zawodach deficytowych

Analizując dane z lat 2003-2007 możemy próbować odnaleźć tendencje zmian, co jest właśnie faktycznym sensem monitoringu zawodów. Choć pierwsze opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych powstały dopiero w 2005r., to jednak dostępne są dane dot. liczby bezrobotnych i ofert pracy (wg zawodów) już od 2003r. Poniżej przedstawiono więc liczby rejestrowanych bezrobotnych oraz ofert pracy w latach 2003-2007 w konkretnych monitorowanych zawodach.

W ostatnich trzech półroczach najwięcej ofert pracy zgłoszono właśnie w zawodzie **robotnika gospodarczego**. Zawód ten ma więc stosunkowo duży deficyt na rynku pracy przy jednocześnie znaczących liczbach, szczególnie liczby wpływających ofert pracy ale i liczby rejestrujących się osób bezrobotnych. Konieczne jest jednak by zauważyć, iż wiele ofert w tym zawodzie to oferty wykonywania prac społecznie

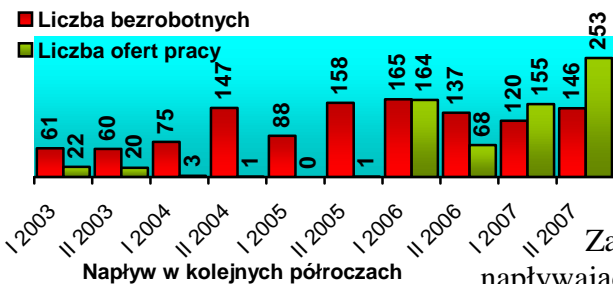
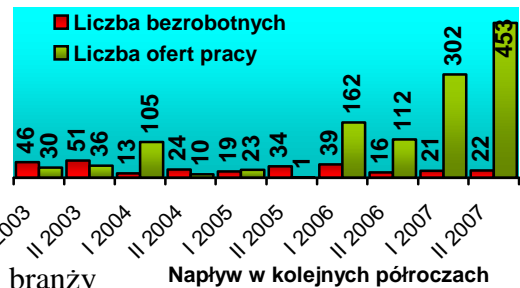

użytecznych, których nie należy uważać za pełnoetatowe miejsca pracy. Wykres obok szczególnie akcentuje ten wpływ od 2006r. kiedy to właśnie wprowadzono tą formę aktywizacji bezrobotnych.

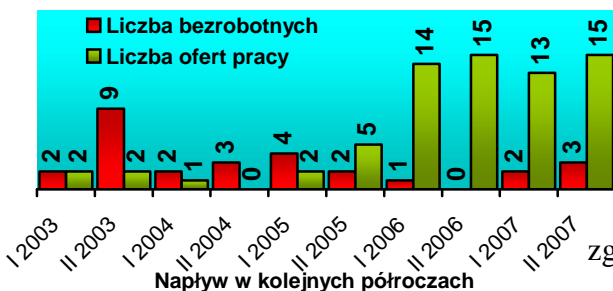
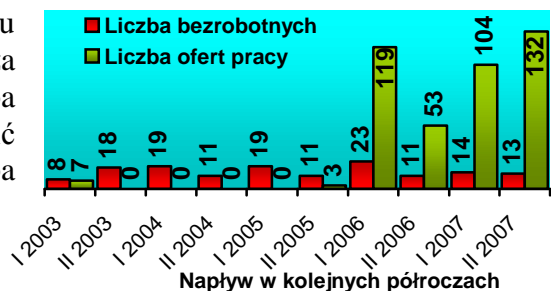
Podobną sytuację zauważamy wśród osób z zawodem **pracownika biurowego**. Tam liczba ofert również znacznie przewyższa podaż osób z tym zawodem wśród osób bezrobotnych, jednak znaczna liczba zgłoszonych ofert pracy to oferty stażu, które dostępne są jedynie dla wybranej kategorii bezrobotnych. Widoczne jest jednak, iż tą formą aktywizacji bezrobotnych pracodawcy istotnie zaczęli się interesować dopiero od 2005r. Liczba bezrobotnych w tym zawodzie utrzymuje się jednak stale na zbliżonym, niskim poziomie.

Od około 2 lat zauważalny jest w kraju znaczny rozkwit budownictwa co wiąże się ze zwiększonym zapotrzebowaniem rynku pracy na osoby posiadające zawody niezbędne przy poszczególnych etapach wznoszenia konstrukcji i budynków oraz prac wykończeniowych w budownictwie. Choć wiele ofert dotyczy zawodów wymagających konkretnych kwalifikacji, to jednak najwięcej ofert pracy w tej branży dotyczyło właśnie niewykwalifikowanych **robotników budowlanych**. Liczba ofert w tym zawodzie rośnie właśnie szczególnie od 2006r. przy wciąż niskiej podaży.

W branży budowlanej w największej mierze poszukiwane są osoby z zawodem **murarza**. Liczba osób z tym zawodem choć wzrosła w latach 2004-2006, to jednak dobra koniunktura na rynku budowlanym spowodowała wzrost zapotrzebowania na osoby z tym zawodem. Zauważalne jest to głównie poprzez dużą liczbę napływających ofert pracy, szczególnie od 2006r. Zawód murarza objęto monitoringiem głównie ze względu na jego znaczenie jako swoistego miernika rozwoju branży budowlanej.

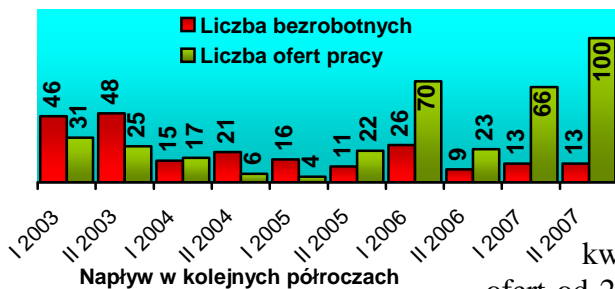
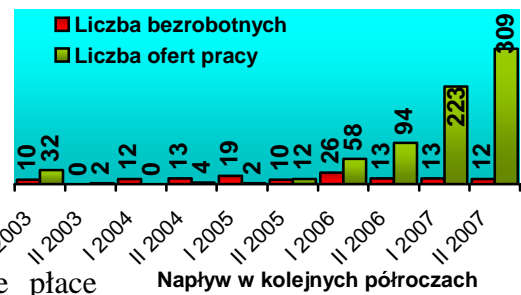
Podobnie od 2 lat dużym wskaźnikiem deficytu odznacza się zawód **cieśli**, gdzie od 2006r. nastąpiła duża dysproporcja podaży-popytu, gdyż mała, stabilna liczba bezrobotnych z tym zawodem nie jest w stanie zaspokoić dużego popytu na ich kwalifikacje. Przeważająca liczba ofert pracy w tym zawodzie spływa od pracodawców z terenu miasta Opola.

Również w zawodzie **operatora koparek i zwałowarek** widoczny jest znaczny wzrost zapotrzebowania na wykwalifikowanych pracowników. Tych jednak w rejestrze tuż przed zamknięciem roku pozostaje wciąż stanowczo zbyt mało by móc zrównoważyć popyt na ich kwalifikacje zgłaszany przez pracodawców. Tu również możemy

odczuć wzrost zapotrzebowania od 2006r. wynikający z nowych inwestycji, co prawdopodobnie ma swe wyjaśnienie w wejściu polski do UE.

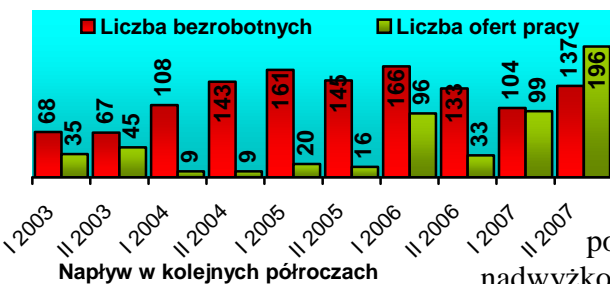
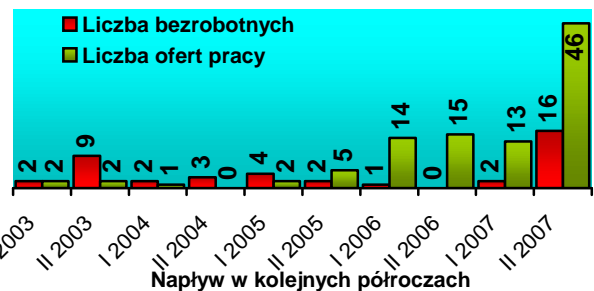
Lawinowy wzrost wpływających ofert pracy obserwujemy również dla osób z zawodem **spawacza** (ręcznego gazowego). Również ma to związek z wejściem polski do Unii Europejskiej oraz inwestycjami lokowanymi w Polsce, a także z towarami i usługami przemysłowymi dla krajów Europy. Lawinowy wzrost liczby ofert pracy nie ma jednak szansy na zrównoważenie ze względu na znacznie korzystniejsze płace oferowane pracującym w tym zawodzie w Unii Europejskiej. Wskazuje to także na konieczność przygotowania przez szkoły szerszej oferty edukacyjnej w tym zawodzie.

Zmiana dysproporcji podaży-popytu widoczna jest również w zawodzie **kierowcy samochodu ciężarowego**. O ile jeszcze w 2003r. był to zawód nadwyżkowy, to jednak po umiarkowanej stabilizacji w 2004r, od II półrocza 2005 widoczny jest wzrost zapotrzebowania na osoby posiadające kwalifikacje do pracy w tym zawodzie. Wzrost liczby ofert od 2005r. ewidentnie świadczy o wzroście gospodarczym,

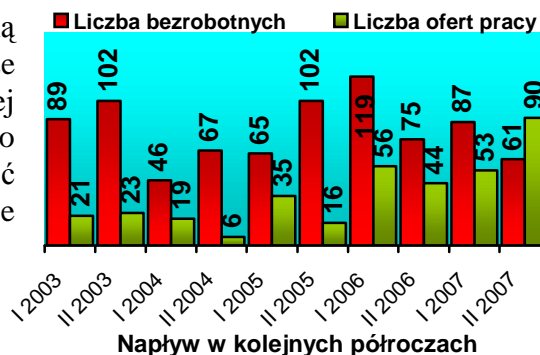
ukierunkowanym tu na handel i transport. By zrównoważyć silny popyt pracodawców, tut. urząd prowadził szkolenia dające bezrobotnym uprawnienia kierowania pojazdami ciężarowymi. Podobna sytuacja dotyczy kierowców kategorii D.

Obserwując zawody deficytowe nie sposób też nie dostrzec zawodu **pielęgniarki**, który to w ostatnim okresie stał się właśnie zawodem deficytowym, jednak bez możliwości szybkiego zrównoważenia tego stanu. Po wyraźnym okresie równowagi w latach 2003-2005, począwszy od 2006r., kiedy strajki w służbie zdrowia przybrały na sile a jednocześnie szpitale zaczęły się borykać z problemem migracji zarobkowej pielęgniarek do krajów UE, wzrosła liczba ofert pracy, jednak bez możliwości zrównoważenia tego poprzez zatrudnienie bezrobotnych. Zawodu tego nie można też uzyskać po ukończeniu kursu. Problem ten pozostanie więc prawdopodobnie na razie trudny do rozwiązania.

Rozwój sektora usługowego w przemyśle zlikwidował za to w ostatnim półroczu deficyt notowany w zawodzie **ślusarza**. Po wzroście liczby bezrobotnych z tym zawodem, notowanym od 2004r., od 2006r. notowany jest wzrost liczby ofert pracy aż do poziomu przewyższającego podaż. Dodać należy, iż zawód ślusarza choć jest nadwyżkowym w powiecie opolskim, jednocześnie jest zawodem deficytowym w mieście Opolu, jednak nie z każdej gminy dojazd jest na tyle dogodny, by był dostatecznie rekompensowany.

Magazynierzy stanowią ostatnią wymienioną grupę osób bezrobotnych, na których jest coraz większe zapotrzebowanie wśród pracodawców. Wobec rosnącej liczby napływających ofert pracy zawód ten od ostatniego półrocza stał się zawodem deficytowym. Choć większość bezrobotnych z tym zawodem zamieszkuje w mieście Opolu, to jednak oferty pracy spływają w podobnym udziale w obu powiatach. Wzrost liczby tych ofert pracy świadczy generalnie o dobrej koniunkturze w handlu (głównie hurtowym) i transporcie.

4.3. Zawody nadwyżkowe

Przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W mieście Opolu zanotowano 400 zawodów nadwyżkowych, zaś na terenie powiatu opolskiego – 476 zawodów. W Tabelach 7, 8 ujęto dominujące zawody nadwyżkowe w których średniomiesięczna liczba rejestrowanych bezrobotnych wynosiła co najmniej 2 osoby oraz jednocześnie ze wskaźnikiem deficytu/nadwyżki niższym niż 0,9.

Tabela 7. Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów w mieście Opolu

Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2007r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Sprzedawca	30,1	35,5	0,8
Specjalista do spraw marketingu i handlu	2,4	3,3	0,7
Kelner	2,1	3,3	0,6
Psycholog	1,4	2,5	0,6
Handlowiec	1,9	3,4	0,6
Fryzjer	2,4	5,3	0,5
Kucharz	3,8	9,3	0,4
Krawiec	1,3	5,8	0,2
Piekarz	0,8	3,3	0,2
Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	0,7	3,1	0,2
Pedagog	1,0	5,8	0,2
Mechanik samochodów osobowych	1,8	10,3	0,2
Cukiernik	0,3	2,6	0,1
Technik elektryk	0,3	3,3	0,1
Nauczyciel języka obcego	0,2	2,2	0,1
Chemik	0,2	2,3	0,1
Technik budownictwa	0,3	5,2	0,0
Asystent ekonomiczny	0,2	3,5	0,0
Ekonomista	0,7	32,0	0,0
Bez zawodu	0,0	93,0	0,0
Technik mechanik	0,0	5,9	0,0
Politolog	0,0	3,8	0,0
Inżynier inżynierii środowiska	0,0	2,8	0,0
Filolog – filologia obcojęzyczna	0,0	2,5	0,0

stan na 31.12.2007r.

Na podstawie Tabeli 7 widać, iż w mieście Opolu największe trudności w znalezieniu pracy mają osoby posiadające zawód technik mechanik, ekonomista, mechanik samochodów osobowych.

Zawodem, wymagającym szczególnej uwagi, jest zawód sprzedawcy. Choć jest to zawód deficytowy to do urzędu pracy wpływa jednak stosunkowo dużo ofert pracy dla osób w tym zawodzie gdyż występuje duża fluktuacja wśród pracowników wynikająca z charakteru pracy.

Tabela 8. Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów w powiecie opolskim.

Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2007r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Elektromonter instalacji elektrycznych	2,0	2,7	0,8
Księgowy (samodzielny)	1,9	2,8	0,7
Ślusarz	5,8	11,7	0,5
Bufetowy (barman)	0,9	2,1	0,4
Magazynier	2,4	5,9	0,4
Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,8	2,2	0,3
Handlowiec	0,8	2,4	0,3
Kelner	0,9	2,7	0,3
Tokarz	1,3	3,8	0,3
Lakiernik samochodowy	0,8	2,8	0,3
Sprzątaczką	1,3	5,7	0,2
Stolarz	1,3	7,3	0,2
Pedagog	0,4	2,4	0,2
Fryzjer	1,3	8,4	0,2
Piekarz	0,6	3,9	0,1
Sprzedawca	4,5	34,0	0,1
Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,3	3,1	0,1
Murarz	1,5	15,8	0,1
Technik budownictwa	0,2	2,2	0,1
Technik mechanik	0,3	4,8	0,1
Malarz budowlany	0,3	3,8	0,1
Technik ochrony środowiska	0,2	2,8	0,1
Malarz – tapeciarsz	0,3	4,4	0,1
Kucharz	0,4	8,8	0,0
Ekonomista	0,6	14,5	0,0
Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,1	2,2	0,0
Krawiec	0,3	9,3	0,0
Robotnik leśny	0,1	3,2	0,0
Mechanik samochodów osobowych	0,3	10,2	0,0
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,1	3,8	0,0
Cukiernik	0,1	3,9	0,0
Bez zawodu	0,0	83,2	0,0
Asystent ekonomiczny	0,0	2,5	0,0
Technik leśnik	0,0	2,4	0,0
Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	0,0	2,3	0,0
Technik elektroniki	0,0	2,1	0,0
Filolog – filologia obcojęzyczna	0,0	2,0	0,0
Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,0	2,0	0,0

stan na 31.12.2007r.

Według zestawienia zawartego w Tabeli 8 wynika, iż z terenu powiatu opolskiego średniomiesięcznie aż 83 osoby rejestrujące się nie posiadają żadnych kwalifikacji zawodowych. Są to często osoby jedynie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, gimnazjalnym lub też

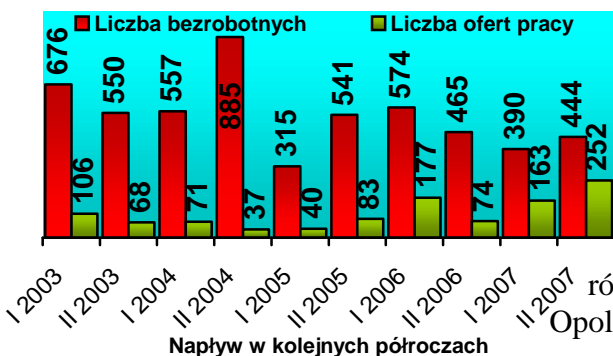
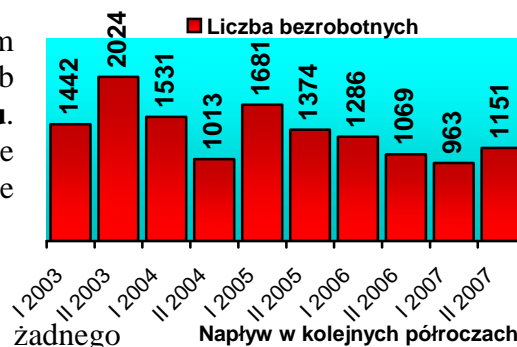
najczęściej podstawowym, dotąd nie pracujące. Dla tych osób nie odnotowano żadnego zgłoszenia odpowiedniego wolnego miejsca pracy.

Podobnie jak na terenie miasta Opola, również w powiecie opolskim wyróżnia się zawód sprzedawcy wobec tych samych uwarunkowań.

Zawody budowlane (murarz, ślusarz, stolarz) w powiecie opolskim występują jako zawody nadwyżkowe, choć jednocześnie są one zawodami deficytowymi na terenie miasta Opola. Dzieje się tak dlatego, iż większość zgłoszeń ofert pracy pochodzi od pracodawców, którzy mają siedziby swoich firm na terenie miasta Opola.

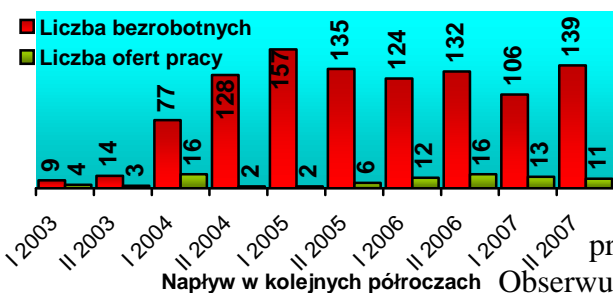
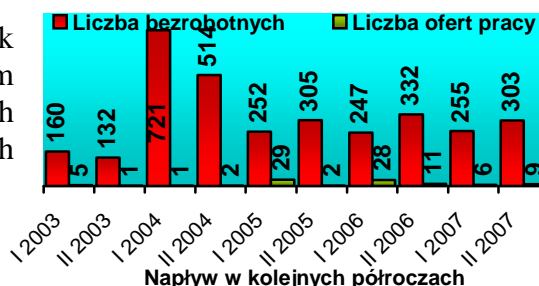
4.4. Ocena płynności w zawodach nadwyżkowych

Zdecydowanie największym wskaźnikiem nadwyżki zawodów notowany jest w grupie osób bezrobotnych **nie posiadających żadnego zawodu**. Przyczyna jest prosta - brak ofert pracy dla osób nie posiadających żadnego zawodu, podczas gdy jednocześnie wiele osób bezrobotnych posiada jedynie podstawowe wykształcenie (bądź średnie ogólnokształcące) więc nie posiada kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu. Malejąca liczba bezrobotnych nie posiadających żadnego zawodu choć od 2005r. wskazuje na tendencję spadkową, to jednak pokrywa się ona z ogólną tendencją spadku poziomu bezrobocia.

Kolejnym zawodem, którego nadwyżki nie udaje się zrównoważyć od początku 2003r. jest zawód **sprzedawcy**. Napływające do tut. urzędu oferty pracy ustabilizowały swoją liczbę na zbliżonym poziomie, przy jednoczesnej tendencji spadkowej liczby bezrobotnych z tym zawodem. O ile liczba bezrobotnych z zawodem sprzedawcy rozkłada się równomiernie w obu powiatach, to jednak to z miasta Opola sływa większość ofert.

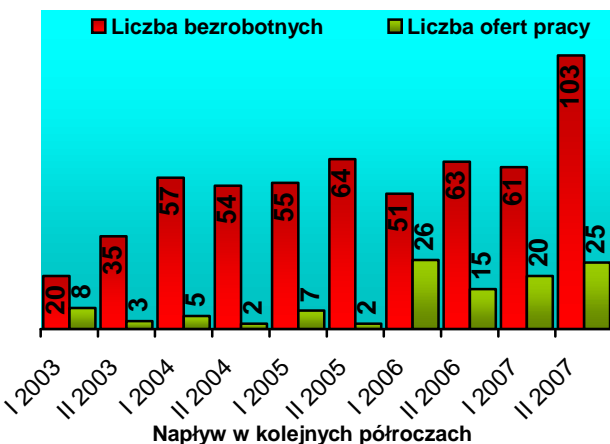
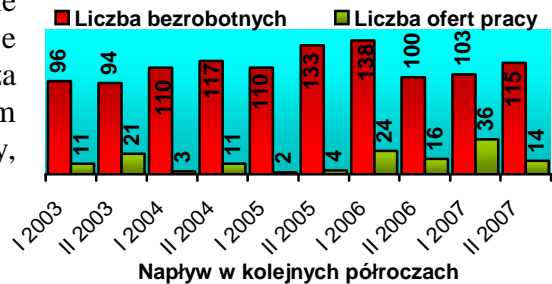
Znacznie mniej korzystnym jest brak równowagi podaży-popytowej na osoby z zawodem **ekonomisty**. Bezrobotni z tym zawodem (ok. 20% z nich to absolwenci) stanowią (mimo powolnego spadku ich liczby) wciąż zbyt dużą podaż na rynku pracy w zderzeniu z popytem wykazywanym przez pracodawców w ofertach wolnych miejsc zatrudnienia.

Rozwój usług branży motoryzacyjnej widoczny po rosnącej liczbie ofert pracy dla osób z zawodem **mechanika samochodów osobowych** również nie jest w stanie zrównoważyć dziesięciokrotnej przewagi liczby osób bezrobotnych z tym zawodem. Obserwując tendencję malejącej liczby osób oraz rosnącej

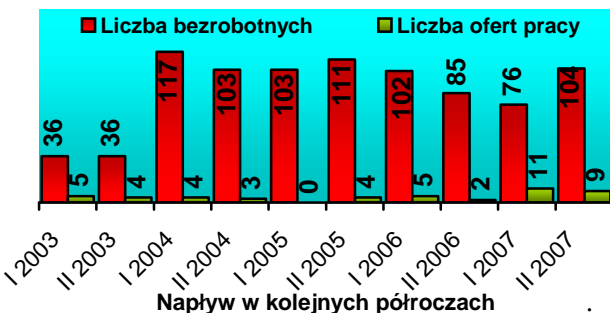
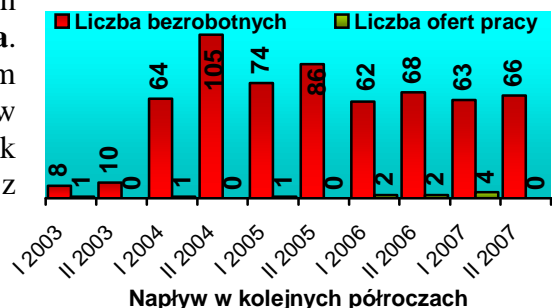
liczby ofert w tym zawodzie można mieć nadzieję, na zrównoważenie tej tendencji po czasie. Jednak nie należy spodziewać się tego zbyt szybko.

Z danych urzędu wynika, iż wciąż wyraźnie wysokim wskaźnikiem nadwyżkowości charakteryzuje się zawód **kucharza**, gdzie stale kilkakrotnie przeważa liczba zarejestrowanych bezrobotnych z tym zawodem nad napływającymi ofertami pracy. Z drugiej strony, pracodawcy borykają się z dużymi trudnościami ze znalezieniem doświadczonego, wykwalifikowanego kucharza.

Zawodem nadwyżkowym objętym szerszym monitoringiem jest również zawód **fryzjera**. Liczba bezrobotnych w tym zawodzie utrzymuje się na relatywnie wysokim poziomie, nie słabnącym nawet wobec ogólnej tendencji spadkowej obserwowanej w ogóle osób bezrobotnych. Większość osób bezrobotnych zarejestrowanych z tym zawodem zamieszkuje na terenie powiatu, przy czym jednak więcej ofert pracy składają pracodawcy z miasta Opola.

Równie duża nadwyżka podaży nad popytem występuje w zawodzie **technika mechanika**. Utrzymująca się wysoka liczba bezrobotnych z tym zawodem wynika generalnie z dużej liczby absolwentów szkół kształcących z tym zawodem. Osoby te mają jednak bardzo małe szanse na otrzymanie oferty pracy zgodnej z ich zawodem. Tendencje widoczne na wykresie obok wskazują, iż zawód ten jeszcze długo pozostanie nadwyżkowym.

Wciąż bardzo duża nadwyżka występuje w relacjach podaży-popytu na kwalifikacje w zawodzie **krawca**. Malejąca liczba bezrobotnych z tym zawodem spowodowana jest jedynie ogólnym spadkiem poziomu bezrobocia i nie równoważą jej małe liczby napływających zgłoszeń wolnych miejsc pracy. Większość osób bezrobotnych z tym zawodem zamieszkuje na terenie powiatu opolskiego.

W powiecie opolskim w 2007 r.:

- W 375 zawodach nie zgłoszono żadnych ofert pracy.
- 476 zawodów były zawodami **nadwyżkowymi**, czyli średnio miesięcznie urząd dysponował mniejszą liczbą ofert pracy niż wynosiła liczba osób bezrobotnych pozostających w ewidencji. Największą liczbą osób wśród zawodów nadwyżkowych wyróżniły się zawody:
 - Ekonomista,
 - Mechanik samochodów osobowych,
 - Krawiec,
 - Kucharz,
 - Sprzedawca,
 - Sprzątaczką,
 - Technik mechanik.
- 95 zawodów było zawodami **deficytowymi**, czyli średnio miesięcznie urząd dysponował większą ilością oferty pracy w danym zawodzie niż wynosiła liczba osób pozostających w ewidencji. Większość z nich wymieniono w tabeli 6. Dominującymi zawodami deficytowymi były:
 - Robotnik gospodarczy,
 - Szwaczka,
 - Robotnik budowlany,
 - Robotnik przy pracach prostych w przemyśle,
 - Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.
- 14 zawodów było zawodami **zrównoważonymi**, czyli popyt na osoby bezrobotne o danym zawodzie był równy podaży, m.in.:
 - Administrator systemów komputerowych,
 - Pracownik administracyjny,
 - Operator maszyn do obróbki skrawaniem,
 - Pracownik do spraw osobowych,
 - Masażysta.
- W 48 zawodach zgłoszono oferty pracy jednak w ewidencji urzędu nie figurowały osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania tego zawodu, m.in.:
 - Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin i siatek,
 - Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych,
 - Doradca zawodowy,
 - Monter mebli,
 - Modelarz odlewnik gipsowych form roboczych,
 - Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla.

W mieście Opolu w 2007r.:

- W 305 zawodach nie zgłoszono żadnych ofert pracy.
- 400 zawodów było zawodami **nadwyżkowymi**, czyli średnio miesięcznie urząd dysponował mniejszą liczbą ofert pracy niż liczba osób bezrobotnych pozostających w ewidencji, m.in.:
 - Sprzedawca,
 - Technik mechanik,
 - Ekonomista,
 - Mechanik samochodów osobowych,
 - Kucharz,
 - Technik budownictwa,
 - Pedagog,
 - Kelner,
 - Krawiec.
- 217 zawodów było zawodami **deficytowymi**. Większość z nich wymieniono w tabeli 5. Dominującymi zawodami deficytowymi były:
 - Sortowacz,
 - Monter konstrukcji budowlanych,
 - Tynkarz,
 - Zbrojarz,
 - Spawacz,
 - Robotnik budowlany,
 - Operator koparek i zwałowarek,
 - Cieśla,
 - Kierowca operator wózków jezdniowych,
 - Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych,
 - Betoniarz,
 - Brukarz,
 - Kierowca samochodu ciężarowego.
- 27 zawodów było zawodami **zrównoważonymi** m.in.:
 - Księgowy (samodzielny),
 - Inżynier systemów komputerowych,
 - Architekt,
 - Fizjoterapeuta,
 - Administrator baz danych,
 - Portier.
- W 103 zawodach zgłoszono oferty pracy jednak w ewidencji urzędu nie figurowały osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania tego zawodu, m.in.:
 - Posadzkarz,
 - Inwentaryzator,
 - Lekarz – medycyna pracy,
 - Szlifierz szkła płaskiego,
 - Operator maszyn do obróbki skrawaniem,
 - Manewrowy,
 - Laborant weterynaryjny.

Tak jak w latach poprzednich wyjaśnienia wymaga fakt wysokiego współczynnika nadwyżkowości wymienionych zawodów. Otóż osoby bezrobotne są zarejestrowane w określonych zawodach, lecz nie zawsze poszukują pracy w tym samym kierunku. Fakt że jest zarejestrowana duża grupa bezrobotnych sprzedawców nie oznacza że osoby te poszukują pracy w tym zawodzie. Podsumowując, osoby bezrobotne nie są zainteresowane podjęciem pracy w dużych sieciach, a oferty pracy w przeważającej ilości pochodzą z dużych marketów. Dlatego występują trudności z realizacją tego typu ofert pracy. Również duża fluktuacja kadr w wielu zawodach (najczęściej wśród sprzedawców) zniekształca wskaźniki intensywności zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Dodatkowo, spora część osób zarejestrowanych i posiadających dany zawód (np. cieśla, mechanik samochodowy) nie posiada specyficznych umiejętności czy stażu pracy wymaganego przez pracodawców. Sytuacja taka jest podobna zarówno w stosunku do osób bezrobotnych z powiatu opolskiego i miasta Opola. Pracodawcy składając oferty pracy poszukują osób młodych, dyspozycyjnych, posiadających już doświadczenie w zawodzie. Dlatego też ta grupa bezrobotnych najszybciej podejmuje zatrudnienie. Osobom starszym trudno jest znaleźć oferty pracy na obecnym rynku. Niepokojący jest również fakt, iż w przypadku przedłożenia bezrobotnym ofert zatrudnienia, często przedstawiają oni zaświadczenia lekarskie informujące o przeciwwskazaniach do podejmowania danego typu pracy.

Znaczącą większość stanowią zawody, na które popyt jest znacznie większy niż podaż. Szczególnie może niepokoić wysoka liczba zawodów, na które w ogóle nie zgłoszono zapotrzebowania – w zawodach tych szansa uzyskania ofert pracy jest zerowa.

Powiatowy Urząd Pracy w Opolu dysponował również dużą liczbą ofert pracy z zawodach służb mundurowych, na które mogły być kierowane osoby bez szczególnych wymagań kwalifikacji zawodowych. Tu jednak liczyły się inne kryteria – wiek, sprawność fizyczna, znajomość języków obcych oraz obsługi komputera.

Na uwagę zasługuje również fakt, iż trudności pracodawców w poszukiwaniu pracowników w branży budowlanej czy handlowej, nie są specyfiką tutejszego rynku pracy, lecz mają odzwierciedlenie w innych rejonach kraju. Emigracja zarobkowa dotyczy nie tylko mieszkańców Opolszczyzny, lecz terenu całego kraju. Efektem takiego stanu rzeczy jest zatrudnianie na lokalnym rynku pracy cudzoziemców, szczególnie w zawodach takich jak m.in. ślusarz, spawacz czy innych zawodach branży budowlanej.

5. WNIOSKI

Przedstawiony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, stworzono w oparciu o oferty zatrudnienia zgłaszane do PUP, których w 2007r. zgłoszono rekordowo dużą liczbę, na poziomie dotąd nie notowanym. Ciekawostką jest również fakt, iż w mieście Opolu zgłoszono więcej ofert pracy niż zarejestrowano bezrobotnych.

Problemem realizacji ofert pracy są często zbyt wysokie wymagania pracodawców wobec kwalifikacji bezrobotnych, bądź też wymagania niemożliwe do weryfikacji przez system informatyczny (znajomość specyficznego oprogramowania ale również sumienność czy dyspozycyjność).

Kolejnym powodem hamującym płynność rynku pracy są też inne kryteria czy wymogi stawiane przez pracodawców. Często nie chcą oni zatrudniać kobiet bądź też osób powyżej 50 lat z obaw o ich dyspozycyjność.

Mimo posiadanych kwalifikacji zawodowych, problem z podjęciem zatrudnienia mają osoby z wyższym wykształceniem. Podobnie, osoby w wieku powyżej 50 lat, mimo posiadanego (często znacznego) doświadczenia zawodowego, również nie są chętnie poszukiwani przez pracodawców. Problem ten dotyczy także ogółu kobiet oraz osób niepełnosprawnych.

Należy jednak wyraźnie podkreślić, iż począwszy od 2007r. sytuacja uległa wyraźnemu odwróceniu i obecnie to pracodawcy mają generalnie problem ze znalezieniem odpowiedniego pracownika, niż osoby bezrobotne – zatrudnienie.

Niniejsze opracowanie jest jedynie pierwszą częścią raportu rocznego, stanowiąc część diagnostyczną. Opracowanie części prognostycznej ma nastąpić dopiero na przełomie lipca i sierpnia 2008, gdyż zgodnie z oświadczeniem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dopiero wtedy urzędowi pracy zostaną przekazane pełne dane badań popytu na pracę.